

Mai més!

Butlletí d'informació i comunicació de l'**Amical de Mauthausen**
i altres camps de concentració nazis

Sumari

- 1 Pau i justícia a tot el món
- 2 Un clam de llibertat
- 2 Rogando PAZ en el mundo
- 2 NO a la guerra,
Sí a la pau
- 3 Mauthausen 2005
- 3 Fons documental
- 3 Vilanova
- 3 El Comboi d'Angulema
- 3 Castellar
- 3 Les presons de Franco
- 3 Dones deportades
- 3 Yecla
- 3 Hellín
- 3 Recordem a...
- 4 Lectures recomenades
- 4 Inauguració del nou local
social de l'Amical

© Amical de Mauthausen i altres
camps de concentració nazis

Sils, 1 baixos - 08002 Barcelona
Tel. 93 302 75 94 - Fax 93 302 75 83
e-mail: A_MAUTHAUSEN@terra.es

REDACCIÓ: Rosa Toran

EDITA: J.J.Gràfics
Tel. 93 555 43 18 - 08328 Alella

Dipòsit legal: B-14.608-2001

S'autoritza la reproducció de fragments
citant la procedència.

PAU I JUSTÍCIA A TOT EL MÓN

NADAL 1944

Ara fa 58 anys, algú situat en els temps del terror a Europa, jo, o bé un altre, va escriure el fred i la fam que patíem en un camp de concentració nazi. Ho va escriure en un bocí de paper, furtat d'un embalatge, ho va fer en l'amargor de l'immerescut càstig engabiats dins la filfermada electrificada i amb els murs i les torres de guaita, barrant-li el pas a la llibertat perduda tres anys enrere.

Nadal, que n'ets cruel amb la meva dissort
quan proclames la festa.

Si saps que m'imposen el treball forçat
com pres a galeres.

Si les mans em sento dures com granit,
i glaçats els peus en la inclementa petja.
I tot jo, resto fred, inert, com si fos de pedra.

Nadal, que ja no ets el d'abans,
digues qui o què ha trencat el vitrall
i enfosquit els tendres llums del meu avet.

Nadal, qui ha desparat la taula?
Qui ha foragitat els comensals?

Qui ha bufat l'amor, el ble i la cera
que escalfaven el meu cor?

Ai! No entenc aquest Nadal que arriba
quan hom plora,
quan hom dol,
quan hom enyora,
quan hom odia,
quan hom mata.

Per què has vingut Nadal?

Has fet el camí en va,
avui no ets benvingut,
fa massa fred per sortir a rebre't.

Al K. L. Flossenbürg la pau és glaçada.

Nadal de 1944,

tu vas ser hostil als homes i a les dones de bona voluntat... i ara?

No vas ser el meu millor Nadal,

tu diràs quan estàs disposat a fer les paus amb mi i amb els altres...

Text: Enric Marco

Il·lustració de fons: Rosa Ma Vives

COL·LABORACIONS

Un clam de llibertat. Vivències de Josep Simon i Mill, exdeportat de Mauthausen.

Amb aquest títol ha sortit a la llum la biografia de Josep Simon, escrita per Ramon SALVADÓ VALENTINES i publicada per Abadia Editors, Saldes, 2003.

El llibre ha estat presentat a Berga, a Navarclés, a Barcelona, a Sabadell, a Sallent, a Navàs i a Manresa, en actes que han comptat amb la presència de Josep Simon, l'autor de l'obra i representants de l'Amical.

El protagonista, Josep Simon i Mill, va néixer a Olvan (Berguedà) l'any 1912. Era fill d'una família humil i va viure la

seva difícil infantesa durant la monarquia d'Alfons XIII. Del temps de la dictadura de Primo de Rivera, recorda, avui, les lluites sindicals que els treballadors del seu petit poble lliuraven en la clandestinitat.

Ja adolescent, va treballar en la indústria del tèxtil, on experimentà, en pròpia carn, les dures condicions laborals d'aquesta època: manca de previsió social, acomiadaments lliures, etc. Aquesta situació d'injustícia el marcà profundament.

La caiguda de la monarquia i l'adveniment de la Segona

República van desvetllar les il·lusions de la classe treballadora. Conseqüent amb els seus ideals, es va fer sindicalista. També tenia projectes personals... Tots els seus plans es veurien frustrats amb l'esclat de la Guerra Civil.

Amb la derrota vindrien la retirada i l'exili a França, els camps de refugiats i les seves innombrables misèries. Després les Companyies de Treballadors Estrangers i la Segona Guerra Mundial.

Presoner dels nazis serà deportat a Alemanya i més tard a Mauthausen. En aquest infern hi sobreviurà més de quatre anys. És a través d'aquest testimoni, que ens descriu la vida i la mort en aquest camp. La lluita cada dia per la supervivència, els càstigs, les tortures i la mort de molts companys i amics apareixen en aquest relat colpidor. Es tracta d'una visió molt personal, que ens mostra el camp des de dins; amb unes descripcions acurades dels fets i de les persones: víctimes i botxins.

Finalment, el seu alliberament. Les dificultats per començar de nou. La vida a l'exili...

Es tracta d'un relat àgil, fortament emotiu en unes ocasions i dramàtic en altres. Per sobre de la barbàrie dels botxins destaca la forta personalitat del biografat, magnífic exemple d'humanisme i solidaritat.

Ramon Salvadó i Valentines

A partir del posicionament de l'Amical en contra de la guerra de l'Iraq, hem rebut mostres de suport de molts socis i algunes col·laboracions que reforcen aquesta postura. Tal com ens mostren diàriament els mitjans de comunicació, la guerra no ha acabat, i per tant sembla del tot oportú reproduir l'aportació de María Luisa Chinestra i Roser Ferrando.

La primera d'elles ens escriu des de Santiago de la Ribera: "...precisamente somos personas que nos tocó la desgracia de vivir la guerra y el exilio, con muy malos recuerdos, ya que mi hermana mayor murió con 16 años en la flor de su vida en un bombardeo; un hermano y yo misma tenemos heridas de metralla como recuerdo; hoy cuento con 79 años de edad y veo la desgracia de otra guerra. Pienso en todas esas victimas inocentes que sufren esa barbarie y revivo mi pasado, lloro por ellos, pues sufro su tragedia..."

ROGANDO 'PAZ' EN EL MUNDO

Yo que viví en el pasado
la desgracia de una guerra
que pena me da el presente
volver a pensar en ella.

Cuando en la televisión
escucho los bombardeos,
mi corazón late fuerte
y tiembla todo mi cuerpo.

Pensando en esos niños,
en mujeres, en ancianos,
en todos los inocentes
que matan esos tiranos.

Qué fácil es el matar
a personas indefensas
con sus bombas, sus cañones,
y ellas, sólo sus conciencias.

Con todos esos millares
que gastan para matar
demos 'Pan' a los hambrientos
y vivamos todos en paz.

Vivir en paz y alegría
viendo a los niños jugar,
los abuelos con sus nietos
en los parques pasear.

Entrar en esos jardines,
sonriendo, felices y esperanzados,
cantando Viva la Paz
las guerras han terminado.

NO A LA GUERRA SÍ A LA PAU

La guerra ho destrueix tot,
el seu color és infernal,
dels míssils té l'escalfor.
Porta a dins l'esquizofrènia.

Davant la mort d'innocents,
que sols volen pau al món,
de cap d'ells té compassió
doncs, és òrfana de virtuts.

Mai cap guerra té sentit.
No hi ha covards ni valents.
Ni vençuts ni guanyadors.
Quan hi ha guerra hi perdem tots.

És tan sols un vil negoci
pels mesquins i prepotents,
per poder dominar el món
al caprici de tots ells.

La guerra és esfereidora.
No té cap raó de ser,
puix li manca sentiment.

ACTIVITATS

MAUTHAUSEN 2005

El proper 2004 seria l'any que correspondria al viatge periòdic que l'associació organitza al camp de Mauthausen per assistir als actes de commemoració de l'alliberament, però per les raons que comentarem, hem decidit ajornar-lo fins el 2005.

L'abril del 2005 es complirà el 65 aniversari de l'alliberament i tindrà un caràcter singular pels actes que es realitzaran, entre ells la remodelació del Memorial de Gusen. També s'està edegant per iniciativa conjunta de les Amicals de França i Espanya el projecte d'una grandiosa exposició fotogràfica, impulsada des de París, Barcelona i Viena. Per tot això, hem cregut que cal organitzar un viatge singular, reunint tots els supervivents republicans, familiars i amics de tot el món, en el que podríem anomenar el gran comboi republicà, que hauria de superar definitivament les divergències que, en el passat, hi hagin pogut haver entre associacions d'exdeportats. Un projecte d'aquestes característiques significa un esforç de gran envergadura i per això una comissió organitzadora i econòmica ja ha començat a dissenyar línies d'actuació. De forma periòdica rebreu informació sobre el tema.

FONS DOCUMENTAL

El nou local reuneix per fi les condicions adequades pel que ha ser un dels objectius de l'Amical, anar completant els fons documentals sobre la deportació. Estem rebent aportacions des de França i Espanya i és per això que agraïm a Mariano Constante, Pablo Iglesias, Fabien Garrido, Cèlia Escuer, Noemí Bahillo i família de Joan Vilalta Prat la seva generositat. Esperem que seguim amb aquesta línia i continuïm arribant-nos materials.

VILANOVA

El 7 d'octubre passat, l'Amical va assistir a la presentació del vídeo Sobreviure, en el qual testimoniava el vilanoví Marcel·lí Garriga Cristia, militant de la CNT i voluntari a la Guerra civil, exdeportat al camp de Buchenwald. L'acte formava part del programa d'història oral Memòria pel futur, impulsat per l'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú i la Diputació de Barcelona i que està en marxa des de fa 5 anys. Un llibre acabat d'editar ha completat l'activitat. Hi van ser presents una delegació de l'Amical i el Sr. Josep Egea, exdeportat a Mauthausen i la Sra. Rosa Toran pronuncia una conferència sobre els republicans als camps nazis.

EL COMBOI D'ANGULEMA

El programa de TV3 "30 minuts" està realitzant un documental sobre les vicissituds d'aquest comboi, que s'emetrà segurament a finals de gener. La tasca de la realitzadora, Montserrat Armengou, ha estat rigorosa i ha treballat amb una completa col·laboració amb l'Amical que li ha facilitat informació i contactes.

CASTELLAR

L'Amical de Mauthausen ha participat en la manifestació celebrada a Castellar del Vallès en contra dels neonazis que van cometre accions violentes durant la Festa Major i en un programa televisiu de debat sobre el tema.

LES PRESONS DE FRANCO

Del 27 de novembre al 12 d'abril pot visitar-se aquesta exposició al Museu d'Història de Catalunya. Les activitats paral·leles per a estudiants compten amb la presència de Dones del 36, l'Associació d'Expresos polítics i Enric Marco, en nom de l'Amical, que relaten la seva experiència.

DONES DEPORTADES

Com a fruit del viatge realitzat a Ravenbrück l'abril del 2003, s'està preparant un llibre que recollirà l'experiència i una exposició dedicada a les dones resistents i deportades. Al voltant del 8 de març es presentaran públicament.

YECLA

Els dies 15 i 16 de novembre l'Amical, representada per Enric Marco, va estar present a Yecla, on va ser rebut per la corporació municipal presidida per l'alcalde i va participar en diversos actes.

L'alcalde, a petició de l'Amical, va decidir considerar la instal·lació d'un monument als yeclans deportats.

HELLÍN

Agraïm als familiars del deportat d'Hellín Joaquín López, «el bicicleta», la donació a l'Amical d'una magnífica exposició sobre Mauthausen, que atindrà la demanda d'aquests tipus de materials per a la seva itinerància.

RECORDEM A:

Manuel Cortés García, que ens ha deixat poc després del seu germà Jacinto, el dia 11 de setembre del 2003. Tal com ressenyàvem a l'anterior número, la família Cortés va formar part del comboi d'Angulema i els dos germans van formar part del comando Poschacher. Va ser un dels primers socis de l'Amical.

Antonio Muñoz Zamora, delegat de l'Amical a Andalusia i un dels socis més antics, que ha mort el 10 d'octubre a Almeria. Capturat pels alemanys el 1944, va passar pels camps de Dachau i Mauthausen. Des de 1963 va participar en la lluita clandestina contra la dictadura des de la seva militància en el PCE. Actualment militava en el PSOE i el seu comiat, junt al monument als almerienses deportats, al parc de las Almadravillas, a la qual van assistir Enric Marco i Neus Català, en representació de l'Amical, va esdevenir un acte massiu d'homenatge als lluitadors de la llibertat, amb presència d'autoritats i de representants del PSOE i IU.

Felipe Noguerol, que ens va deixar el 22 de març del 2003 a Montpeller, ciutat on vivia a partir del seu retorn del camp de Sachsenhausen.

Josep Teixidó Romia, que va morir el 18 de juny d'enguany a Seròs. Procedent de la 27 CTE, va ser deportat a Mauthausen el 3 d'abril de 1941, amb el número de matrícula 4454.

LECTURES RECOMANADES

MATE, Reyes, Por los campos de exterminio, Anthropos Editorial, Rubí 2003, 173 pàgs. En aquesta obra l'autor, filòsof que ja ha escrit sobre el tema, a partir d'un viatge a Auschwitz, invita al lector a endinsar-se en el temps que ha marcat la història contemporània d'Europa. A més incorpora reflexions per actualitzar alguns dels temes ineludibles de l'Holocaust i en darrer lloc ens apropa a Walter Benjamin, el filòsof que amb la seva lucidesa va anunciar la tragèdia que s'abatia sobre Europa.

PIKE, David W. Españoles en el holocausto. Vida y muerte de los republicanos en Mauthausen. Mondadori, Barcelona 2003, 623 pàgs. Amb aquest títol ha aparegut la traducció de l'obra escrita per l'autor l'any 2000 *Spaniards in the Holocaust: Mauthausen, the Horror on the Danube*, per a la confecció de la qual va ser important la col·laboració de Joan de Diego i Antonio Garcia. De l'obra no es pot eludir el seu caràcter controvertit, per la valoració i posició que Pike pren davant determinats testimonis.

SANTA PUCHE, Salvador. El libro de los testimonios. Los sefardíes y el holocausto. Vol. 1. Sephardi Federation of Palm Beach County, 2003. 242 pàgs. Amb aquest estudi, el primer volum d'una obra que en comprendrà quatre, l'autor dóna a conèixer la història d'un dels col·lectius víctimes del nazisme, els descendents dels jueus expulsats d'Espanya el 1492. Després de mostrar la seva trajectòria de persecució i deportació, incorpora el relat d'onze testimonis, la majoria d'ells procedents de Salònica.

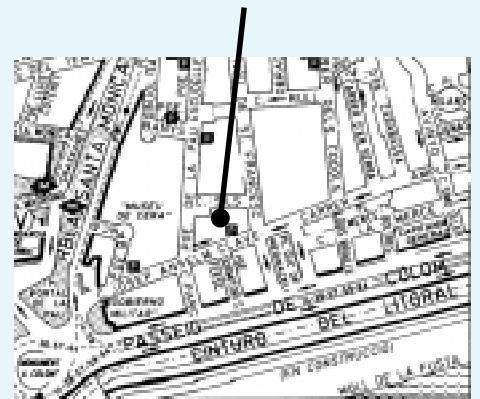
INAUGURACIÓ DEL NOU LOCAL SOCIAL DE L'AMICAL

El proper dia 16 de gener de 2004 es farà la inauguració del nou local de l'associació amb el següent programa:

19,00 h. Acte a la Sala d'Actes de l'Associació de Mestres Rosa Sensat, (Avinguda de les Drassanes, 3 - 08001 Barcelona) amb parlaments de l'historiador Josep Fontana i del president de l'Amical i altres aportacions que estem concretant en aquests moments.

20,30 h. Visita del local del carrer Sils, 1, on farem un petit refrigeri.

Carrer Sils, 1, baixos
08002 Barcelona
Tel. 93 302 75 94
Fax 93 302 75 83

Tallar per la línia de punts o fotocopiar i enviar a l'Amical.

BUTLLETA D'AFILIACIÓ A L'AMICAL

Nom (i/o entitat)		Cognoms	
D.N.I.	Data naixement	Domicili	Professió
Codi postal	Població	Tel.	Adreça electrònica
☐ Deportat/da			
☐ Familiar			
☐ Col.laborador/a		Quota anual: 18 euros	

DADES DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Caixa o Banc		Agència nº	Domicili
Codi postal	Població	Llibreta / c/c nº	☐
			Signatura:

Sr. Director: Us prego feu efectius els rebuts de l'Amical Mauthausen a càrrec de la meua llibreta o c/c.